

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1689

Vragen van het lid **Mohandis** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het alarmerende boek «Mijn Hoofd Doet Gek, over de relatie tussen «koppen» en hersenschade in het Nederlandse voetbal» en n.a.v. het Eenvandaag item over de schadelijke effecten van koppen* (ingezonden 7 februari 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Karremans** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 20 maart 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1438.

Vraag 1

Bent u bekend met het feit dat er steeds meer onderzoek naar buiten komt over de negatieve gevolgen van koppen, zoals hersenschade en een verhoogd risico op dementie, en wat is daarop uw reactie?¹

Antwoord 1

Jazeker, de nieuwsberichten over de mogelijke negatieve gevolgen van koppen zijn verontrustend. Om die reden is de Gezondheidsraad (GR) op 20 september 2023 om advies gevraagd over de relatie tussen ernstig hersenletsel en (herhaalde) kopballen en hoofdcontacten uit andere sporten.² De GR verwacht dit advies medio 2025 aan te bieden en naar uw Kamer te verzenden.

Vraag 2

Hoe kijkt u tegen de ontwikkeling aan dat steeds meer (oud)-spelers de gevaren van koppen onder de aandacht brengen, zoals bijvoorbeeld Levchenko?³

Antwoord 2

Dit lijkt me logisch en terecht, zij maken zich zorgen over de gevaren die hun beroep met zich mee kan brengen.

¹ EenVandaag, 2 februari 2025, Hoe gevaarlijk is koppen in het voetbal nou echt? «Algeheel verbod is symboolpolitiek» – EenVandaag.

² Adviesaanvraag VWS over hersenschade en sport | Adviesaanvraag | Gezondheidsraad

³ NPO Radio1, 3 februari 2025, Voetbal en hersenschade: hoe gevaarlijk is koppen? | NPO Radio 1.

Vraag 3

Welke rol ziet u voor uzelf weggelegd om de schade als gevolg van koppen in het algemeen en voor jeugdvoetbal in het bijzonder bespreekbaar te maken en ook te beperken?

Antwoord 3

In eerste instantie zijn de betreffende aanbieders van het jeugdvoetbal verantwoordelijk voor een veilige sportbeoefening. Daar vallen zowel de bonden als de verenigingen en ook de commerciële sportaanbieders onder. Maar we kunnen niet verwachten dat iedere sportaanbieder de laatste wetenschappelijke inzichten paraat heeft over wat wel en niet een «veilige sportbeoefening» inhoudt. Daarom vind ik dat ik de rol heb om dit bespreekbaar te maken op basis van betrouwbare en onafhankelijke kennis over de mogelijke gevaren van koppen. Daarnaast zal de Nederlandse Sportraad (SR) handelingsperspectieven voor de betrokken partijen maken naar aanleiding van het advies van de GR. Deze handelingsperspectieven verwacht de SR uiterlijk in het najaar van 2025 op te leveren.

Vraag 4

Welke acties vinden er vanuit de sportorganisaties of bonden plaats, of hebben er plaatsgevonden, om dit vraagstuk in het jeugdvoetbal bespreekbaar te maken?

Antwoord 4

De Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB) besteedt op verschillende manieren aandacht aan koppen in het (jeugd)voetbal.

- De KNVB heeft in de opleiding van trainers/coaches aandacht voor de omgang met een hersenschudding.
- Daarnaast staat op de website van de KNVB op diverse plaatsen informatie over de wijze waarop verenigingen om kunnen gaan met het voorkomen en behandelen van een hersenschudding.
- De KNVB heeft een polikliniek voor sport gerelateerde hersenschuddingen (SGH) opgezet waar sporters met aanhoudende klachten na een hersenschudding terecht kunnen.
- Aan alle aangesloten clubs zijn deze informatie én de middelen van de FIFA – campagne *Concussion: Suspect and Protect* bekend gemaakt.

Vraag 5

Zijn er voetbalclubs die het minimaliseren van koppen voor jeugdvoetballers hebben doorgevoerd voor de jeugdelftallen, in navolging van het kopverbod voor kinderen tot 9 jaar in Vlaanderen?⁴

Antwoord 5

Ja er zijn voorbeelden van voetbalverenigingen die koppen voor kinderen ontmoedigen of verbieden tijdens de training.

Vraag 6

Heeft u enig zicht op positieve effecten voor het beperken van hersenschade van deze Vlaamse beleidsregel, dan wel die van Schotland, Engeland en Noord-Ierland om koppen te verbieden op trainingen voor kinderen onder de 12?⁵

Antwoord 6

Nee, hier heb ik geen beeld van. Mogelijk dat de adviezen van de GR en SR hierop ingaan, maar ik vermoed dat eventuele effecten pas op langere termijn zichtbaar kunnen zijn.

⁴ NOS Nieuws, 20 maart 2024, Kopverbod in Vlaanderen: is de kopsterke spits straks een schim uit het verleden?

⁵ NOS Nieuws, 24 februari 2020, Britse voetbalbond doet koppen op de training voor kinderen tot 12 jaar in de ban.

Vraag 7

Bent u bereid om met sportorganisaties, de KNVB, de spelersvakbond in gesprek te gaan over dit vraagstuk om het meer aandacht te geven en bespreekbaar te maken?

Antwoord 7

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 3 aangaf, zie ik het als mijn rol om het bespreekbaar te maken met de verantwoordelijke sportorganisaties. Dus dat doe ik graag. Maar zoals ik ook aangaf doe ik dit graag op basis van de betrouwbare en onafhankelijke inzichten van de GR en SR. Beide adviezen verwacht ik later dit jaar en zal ik onder de aandacht brengen bij betrokken organisaties.

Vraag 8

Hoe kijkt u tegen het kopverbod op trainingen voor kinderen onder de 12 jaar in Schotland, Engeland en Noord-Ierland aan?

Antwoord 8

De meerwaarde van deze maatregel kan ik moeilijk inschatten. Zie mijn antwoord op vraag 7, later dit jaar kom ik met een beleidsreactie op de adviezen van de GR en SR.

Vraag 9

Welke maatregelen kunnen er volgens u worden genomen om de schadelijke effecten van koppen bespreekbaarder te maken en te beperken?

Antwoord 9

Ik vind het nu te vroeg om passende maatregelen te bespreken. Zie mijn antwoord op vraag 7, later dit jaar kom ik met een beleidsreactie op de adviezen van de GR en SR.